

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Σύσταση, λειτουργία και αρμοδιότητες Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, διαρθρώνεται σε τρία Μέρη (Α΄, Β΄, και Γ΄), εβδομήντα έξι (76) άρθρα και δύο (2) Παραρτήματα (Α΄ και Β΄).

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 87) το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκει να εισαγάγει τις απαραίτητες βελτιώσεις και τροποποιήσεις, προκειμένου ο επιβαλλόμενος διαχωρισμός της αρμοδιότητας κανονιστικής ρύθμισης και εποπτείας των αερομεταφορών και της αεροναυτιλίας από την παροχή των σχετικών υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων και υδατοδρομίων να υλοποιηθεί άμεσα υπό όρους αυξημένης αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και διαφάνειας (βλ. και άρθρα 1 και 2 του νομοσχεδίου). Ο ως άνω σκοπός επιχειρείται με την αναμόρφωση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), κυρίως μέσω της ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων της και του προσδιορισμού των μέσων άσκησης αυτών, της απλούστευσης της οργανωτικής της δομής και του ακριβέστερου προσδιορισμού των πό-

ρων χρηματοδότησής της. Σε ό,τι αφορά στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), η υιοθέτηση μορφής νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) αναμένεται ότι θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων. Παράλληλα, θα καταστήσει ακόμη ευκολότερη την υλοποίηση του πλήρους διαχωρισμού από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Αιτιολογική Έκθεση σελ. 93).

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του Μέρους Α' (άρθρα 1 - 51) καθορίζεται εκ νέου το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη σύσταση, την οργάνωση και τη λειτουργία της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, και καταργούνται, μεταξύ άλλων, οι σχετικές διατάξεις του ν. 4427/2016 «Σύσταση Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, Αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και άλλες διατάξεις» (άρθρα 1 - 25 Α), και του π.δ. 84/2018 «Οργάνωση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας».

Ειδικότερα, με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός του νομοσχεδίου. Με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 συνιστάται εκ νέου η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, με σκοπό την εκτέλεση των καθηκόντων πιστοποίησης, εποπτείας και επιβολής στον τομέα των αερομεταφορών, της αεροναυτιλίας και των αερολιμένων και την εφαρμογή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και των διεθνών συμβάσεων, σχετικά με την επιβολή τελών, τη λειτουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προστασία του περιβάλλοντος από δραστηριότητες της πολιτικής αεροπορίας. Επίσης, η Α.Π.Α. ασκεί καθήκοντα ρυθμιστικής αρχής της οικονομικής δραστηριότητας στον χώρο των αερομεταφορών, της αεροναυτιλίας και των αεροδρομίων. Με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 καθορίζονται οι πηγές χρηματοδότησης και τα όργανα διοίκησης της Α.Π.Α., τα οποία είναι ο Διοικητής και το Εκτελεστικό Συμβούλιο (άρθρο 6). Με τις διατάξεις του άρθρου 7 καθορίζονται αναλυτικά οι ρυθμιστικές, κανονιστικές και εποπτικές αρμοδιότητες της Αρχής, η οποία ορίζεται ως αρμόδια εθνική αρχή, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 κατοχυρώνεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία του Διοικητή και των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου, και ορίζεται ότι η θητεία τους είναι πενταετής. Με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως και

14 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τα προσόντα (άρθρο 10) και τη διαδικασία επιλογής και διορισμού του Διοικητή (άρθρο 11), τις αρμοδιότητές του (άρθρο 12), τη δυνατότητα μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του και εξουσιοδότησης υπογραφής σε άλλα όργανα της Αρχής (άρθρο 13), και τον καθορισμό των αποδοχών του (άρθρο 14). Εν συνεχεία, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τα προσόντα και τη διαδικασία επιλογής και διορισμού των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου (άρθρο 15), τη συγκρότηση (άρθρο 16), τη λειτουργία (άρθρο 17), και τις αρμοδιότητές του (άρθρο 18), καθώς και τις αποδοχές των μελών του (άρθρο 19). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους λόγους και τη διαδικασία παύσης του Διοικητή και των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου, την παραίτηση και την αναπλήρωσή τους (άρθρο 20), και θεσπίζονται κωλύματα διορισμού (άρθρο 21) και ασυμβίβαστα (άρθρο 22) για τις θέσεις του Διοικητή, των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου και συγκεκριμένων κατηγοριών προσωπικού της Αρχής. Με τις διατάξεις του άρθρου 23 καθορίζεται εκ νέου η διάρθρωση της Αρχής, με τη μείωση των Γενικών Διευθύνσεων σε δύο (2), των Διευθύνσεων σε πέντε (5) και των Τμημάτων σε είκοσι δύο (22), ενώ προβλέπεται η υπαγωγή δύο (2) υπηρεσιακών μονάδων σε επίπεδο Γραφείου απευθείας στον Διοικητή και μίας (1) στο Εκτελεστικό Συμβούλιο της Αρχής. Οι αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων, των Διευθύνσεων, των Τμημάτων και των Γραφείων, περιγράφονται στο Παράρτημα Α' του παρόντος, και θα εξειδικευθούν περαιτέρω στον Οργανισμό και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής. Τέλος, προβλέπεται η λειτουργία αυτοτελούς Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) στην Α.Π.Α. Ακόμη, θεσπίζονται ασυμβίβαστα για τον προϊστάμενο και τους νομικούς οι οποίοι στελεχώνουν το Τμήμα Νομικών Υποθέσεων, παρέχεται η δυνατότητα κατ' εξαίρεση προσφυγής στις υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις (άρθρο 24), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου των υπηρεσιών της Αρχής (άρθρο 25). Καθορίζονται τα προσόντα και οι αρμοδιότητες των επιθεωρητών, οι θέσεις των οποίων κατανέμονται αποκλειστικά στη Γενική Διεύθυνση Αεροπορικών Δραστηριοτήτων και τη Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας (βλ. και άρθρο 37 παρ. 6), καθώς και η διαδικασία διενέργειας των σχετικών ελέγχων των εποπτευόμενων φορέων, οι οποίοι, μετά την κατάργηση των περιφερειακών αεροπορικών αρχών, θα διενεργούνται από τους επιθεωρητές. Επίσης, προβλέπεται η έκδοση Κανονισμού Επιθεωρήσεων της Αρχής και ορίζεται το περιεχόμενό του (άρθρο 26). Περαιτέρω, μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την έκ-

δοση, την τροποποίηση και το περιεχόμενο του Οργανισμού, του Κανονισμού και των λοιπών Επιχειρησιακών Κανονισμών της Αρχής (άρθρο 27), καθώς και τις υποχρεώσεις του Διοικητή, των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου και του λοιπού προσωπικού της Αρχής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ιδίως όσον αφορά την αμεροληψία, τη διαφάνεια και την αποχή από την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων ή τη διαχείριση συγκεκριμένων υποθέσεων, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ενώ προβλέπεται η έκδοση σχετικού Κώδικα Δεοντολογίας με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού (άρθρα 28 και 29). Εξ άλλου, με τις διατάξεις των άρθρων 30 και 31 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης, από την Αρχή, καταγγελιών οι οποίες υποβάλλονται ενώπιόν της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά επιχειρήσεων που τελούν υπό την εποπτεία της για παράβαση των υποχρεώσεών τους, και την επίλυση διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αεροπορικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των αερομεταφορών, της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και διαχείρισης αεροδρομίων και υδατοδρομίων ή μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων και του Δημοσίου. Επίσης, θεσπίζεται στην Α.Π.Α. θεσμός μόνιμης διαιτησίας για την επίλυση διαφορών που άπτονται θεμάτων σχετικών με τις αρμοδιότητές της και αναφύονται μεταξύ επιχειρήσεων, μεταξύ επιχειρήσεων και του Δημοσίου, ή μεταξύ επιχειρήσεων και χρηστών ή επιβατών, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα (άρθρο 32). Με τις διατάξεις του άρθρου 33 θεσπίζονται οι διοικητικές κυρώσεις τις οποίες δύναται να επιβάλλει η Αρχή, με απόφαση του Διοικητή της, στην περίπτωση παραβάσεων της σχετικής με την πολιτική αεροπορία εθνικής νομοθεσίας ή της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ με τις διατάξεις των άρθρων 34 και 35 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τον δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της Αρχής, τη δικαστική εκπροσώπησή της και τις αρμοδιότητες του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Ν.Σ.Κ. Ακολουθώς, στο άρθρο 36 ρυθμίζονται θέματα προϋπολογισμού και απολογισμού της Αρχής, καθώς και ζητήματα οικονομικής διαχείρισης. Ορίζεται ότι η Αρχή έχει δικό της προϋπολογισμό, κατά την κατάρτιση και εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτονομία. Ο ετήσιος προϋπολογισμός και ο ετήσιος απολογισμός της Αρχής εγκρίνονται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, όπως και η ετήσια έκθεση πεπραγμένων, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, ο οποίος τη διαβιβάζει στον Πρόεδρο της Βουλής. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 37 ρυθμίζονται ζητήματα στελέχωσης της Αρχής. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ο περιορισμός των οργανικών θέσεων

της Αρχής σε εκατόν εβδομήντα δύο (172) σε σχέση με τα οριζόμενα στο καταργούμενο διά του παρόντος π.δ. 84/2018, εκ των οποίων οι ενενήντα οκτώ (98) θέσεις κατ' ελάχιστον καταλαμβάνονται από επιθεωρητές. Εν συνεχεία, με τις διατάξεις του άρθρου 38 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν της ευθύνη που υπέχουν ο Διοικητής, τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου, οι επιθεωρητές, και οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Π.Α., εν ενεργεία και διατελέσαντες, που ασκούν καθήκοντα εποπτείας και επιθεώρησης για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν, ή για πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες προέβησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη. Με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη σύσταση, τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και των Πειθαρχικών Συμβουλίων (Πρωτοβάθμιου και Δευτεροβάθμιου) της Αρχής, καθώς και του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο είναι αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας επί των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου και του Διοικητή της Αρχής. Με τις διατάξεις του άρθρου 41 καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Α.Π.Α. και της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Περαιτέρω, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Α.Π.Α. Μεταξύ άλλων, τροποποιούνται διατάξεις, όπως το άρθρο 65 του ν. 4427/2016 περί διαχείρισης ποσών προερχόμενων από τα τέλη διαδρομής και τερματικής περιοχής και αποδιδόμενων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL) (άρθρο 42), το άρθρο 19 του ν. 4663/2020 για τη διάθεση των τελών υδατοδρομίων (άρθρο 46), το άρθρο 24 του ν. 3913/2011 περί έκδοσης Κανονισμών Επίγειας Εξυπηρέτησης (άρθρο 47), και το άρθρο 40 του ν. 2065/1992 για το Τέλος Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων (άρθρο 48). Τέλος, θεσπίζονται εξουσιοδοτικές (άρθρο 49), καταργούμενες (άρθρο 50) και μεταβατικές (άρθρο 51) διατάξεις.

Με τις διατάξεις του Μέρους Β' (άρθρα 52 - 72) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.). Συγκεκριμένα, καταργείται η αυτοτελής δημόσια υπηρεσία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και συνιστάται ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας», με ρύθμιση των σχετικών ζητημάτων, όπως, ιδίως, η διαδοχή στα σχετικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου από το ν.π.δ.δ. (άρθρο 53), τα όργανα διοίκησης της Υ.Π.Α (άρθρο 54) κ.λπ. Επίσης, μεταξύ άλλων, θεσπίζεται υποχρέωση εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας των οργάνων διοίκησης της Υ.Π.Α. (άρθρο 59), η πειθαρχική τους ευθύνη

(άρθρο 60), η διαδικασία επιλογής τους (άρθρο 62), και καθορίζεται η απαρτία στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και η απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη αποφάσεων (άρθρο 64), καθώς και οι πόροι της Υ.Π.Α. (άρθρο 71). Είναι αξιοσημείωτο ότι τα περισσότερα χαρακτηριστικά της Υ.Π.Α. προσιδιάζουν στη φύση ανεξάρτητης αρχής, όπως διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια (άρθρο 26 παρ. 2, εντός του άρθρου 52 του νομοσχεδίου), εχέγγυα ανεξαρτησίας και προσόντα διορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (νέα άρθρα 26 Ε και 26Δ στον ν. 4427/2016), καθιέρωση ασυμβιβάστων με τις θέσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (νέο άρθρο 26ΣΤ στον ν. 4427/2016), επιλογή ορισμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, κατόπιν διατύπωσης γνώμης από την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας (νέο άρθρο 30Α παρ. 1 στον ν. 4427/2016), ορισμός θητείας (νέο άρθρο 30Α παρ. 2 στον ν. 4427/2016), πρακτικές όπως η κατάθεση απολογιστικής έκθεσης στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (στο άρθρο 70 νομοσχεδίου, το οποίο τροποποιεί το στοιχ. κα της παρ. Α του άρθρου 60 του ν. 4427/2016, και στο άρθρο 68 παρ. 1 του νομοσχεδίου, στο οποίο εντάσσεται το στοιχ. κα της παρ. Α του άρθρου 57), μολοντί η Υ.Π.Α. δεν ιδρύεται ως ανεξάρτητη αρχή.

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 73 - 76) περιλαμβάνει λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Ειδικότερα, στο άρθρο 73 ορίζονται οι οργανικές μονάδες του Υπουργείου οι οποίες είναι αρμόδιες για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων των σταθμών ανεφοδιασμού καυσίμων αεροσκαφών υδατοδρομίου και την εποπτεία και τον έλεγχό τους, ενώ στο άρθρο 74 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη θητεία των μελών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων (Ε.Α.Σ.Π.) και τη δυνατότητα άσκησης διδακτικών καθηκόντων σε Α.Ε.Ι. από τον Πρόεδρο και τον εκτελεστικό Αντιπρόεδρο της εν λόγω Αρχής. Τέλος, ορίζεται ότι τα συνημμένα Παραρτήματα Α΄ και Β΄ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος (άρθρο 75), και καθορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεών του (άρθρο 76).

Τέλος στο Παράρτημα Α΄ περιγράφονται οι αρμοδιότητες των επιμέρους οργανικών μονάδων της Α.Π.Α. (άρθρο 23 παρ. 2 του παρόντος), και στο Παράρτημα Β΄ τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4663/2020 για την προσαρμογή τους στις ρυθμίσεις του παρόντος λόγω της ανακατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Υ.Π.Α. και της Α.Π.Α. (άρθρο 45 του παρόντος).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 3 παρ. 1 και 2

Στις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι:

«1. Συστήνεται ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με έδρα την Αττική η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) και για τις διεθνείς σχέσεις «Hellenic Civil Aviation Authority», που υποστηρίζεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Η Α.Π.Α. έχει νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες.

2. Η Α.Π.Α. απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα. Η Α.Π.Α. υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, κατ' ανάλογη εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α' 220), και υποβάλλει ετησίως έκθεση πεπραγμένων σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 18 και την παρ. 2 του άρθρου 36 του παρόντος στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, ο οποίος με τη σειρά του την διαβιβάζει στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής».

Α. Στην παρ. 1 του παρόντος, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας θα ήταν ορθότερο το ρήμα «Συστήνεται» να αντικατασταθεί από το ρήμα «Συνιστάται».

Επίσης, δεδομένου ότι η Α.Π.Α. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί ο όρος «υποστηρίζεται» από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Β. Στην παρ. 2 του παρόντος, για λόγους ορθής απόδοσης της σχετικής έννοιας, η φράση «Η Α.Π.Α. απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «Η Α.Π.Α. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας (...)».

2. Επί του άρθρου 5. 6)

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη τα πάσης φύσεως κόστη, έξοδα και δαπάνες της Α.Π.Α. καλύπτονται, μεταξύ άλλων, και από έσοδα που προέρχονται από κάθε είδους επιβαλλόμενο τέλος, όπως ιδίως μέσω του Τέλους Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αεροδρομίων που προβλέπεται στο άρθρο 40 του ν. 2065/1992, καταπτώσεις εγγυήσεων, παράβολα ή ειδικές φορολογικές επιβαρύνσεις, την παροχή τεχνογνωσίας ή συμβουλευτικής δραστηριότητας ή τη διενέργεια εξετάσεων και πιστοποιήσεων.

Εν προκειμένω, δεδομένου ότι στο άρθρο 7 του παρόντος το οποίο αφορά τις αρμοδιότητες της Α.Π.Α. δεν γίνεται σχετική μνεία για την παροχή τεχνογνωσίας ή συμβουλευτικής δραστηριότητας ή τη διενέργεια εξετάσεων, και ότι η Σχολή Πολιτικής Αεροπορίας (Σ.ΠΟ.Α.) θα υπάγεται πλέον στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης (άρθρο 67 του νομοσχεδίου), θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν η παροχή των ως άνω υπηρεσιών περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες της Αρχής, καθώς και οι πιθανοί αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών.

3. Επί του άρθρου 7 παρ. 3. περ. θ)

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, η Α.Π.Α. είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για «την εισήγηση ρυθμίσεων αναφορικά με όλους τους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της και την προσαρμογή τους σε ευρωπαϊκούς ή διεθνείς κανονισμούς».

Σημειώνεται, επίσης, ότι σύμφωνα με τις περ. ι) και ια) του προτεινόμενου άρθρου, η Α.Π.Α. είναι αρμόδια για «την εισήγηση ρυθμίσεων προς τα αρμόδια εθνικά όργανα αναφορικά με την προσήκουσα ενσωμάτωση του ενωσιακού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη στους τομείς της αρμοδιότητάς της, με σκοπό την ομοιόμορφη, ταχεία και προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος εφαρμογή αυτού, καθώς και τη διατύπωση γνώμης για σχέδια νόμων που ρυθμίζουν ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της» (παρ. 3. περ. ι), καθώς, επίσης, για «την έκδοση οδηγιών και κανονισμών (...)» (παρ. 3. περ. ια).

Εν προκειμένω, για λόγους νομικής ακριβολογίας, πρέπει, ο όρος «εισαγωγή ρυθμίσεων» να αντικατασταθεί στην περ. θ' της παρ. 3 από τη φράση «εισήγηση ρυθμίσεων» ή «πρόταση προς τα αρμόδια όργανα για την εισαγωγή ρυθμίσεων», εάν αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη.

4. Επί του άρθρου 8 και 57

Στο κείμενο των ως άνω άρθρων, για λόγους ορθής απόδοσης της σχετικής έννοιας, η φράση « (...) απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας (...)» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «(...) απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας (...)»

5. Επί των άρθρων 11 παρ. 2 και 3 και 15 παρ. 2

Στις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 και 3 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι για την επιλογή του Διοικητή απαιτείται αιτιολογημένη γνώμη από πενταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, που υποβάλλεται στον Υπουργό Υπο-

δομών και Μεταφορών. Κατόπιν της διαδικασίας της παρ. 1 και της διατύπωσης γνώμης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία απευθύνεται ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, ο Διοικητής της Α.Π.Α. επιλέγεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επίσης, στην προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 ορίζεται ότι τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου επιλέγονται και διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σχετικώς σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 43Α του Κανονισμού της Βουλής, το οποίο αφορά τις ειδικές μόνιμες επιτροπές της Βουλής, στις οποίες ανήκει και η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, «[ο]ι ειδικές μόνιμες επιτροπές ή υποεπιτροπές τους μπορούν να αποφασίζουν ή να προτείνουν ή να διατυπώνουν γνώμη, εφόσον αποφασίζεται κάθε φορά να ανατεθεί το έργο τούτο σε αυτές από τη Διάσκεψη των Προέδρων και για όσα θέματα προβλέπεται από το Σύνταγμα, τον Κανονισμό ή νόμο σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 49Α». Συνεπώς, η προτεινόμενη γνωμοδοτική αρμοδιότητα μπορεί να ασκηθεί από την ανωτέρω Επιτροπή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων.

6. Επί των άρθρων 16 παρ. 1 και 20 παρ. 7 και 8

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 16, το Εκτελεστικό Συμβούλιο, μετά τη συγκρότησή του σε σώμα, εκλέγει Αντιπρόεδρο.

Εξ άλλου, στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 20 προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία είναι κενή η θέση του Διοικητή ή μέλους του Εκτελεστικού Συμβουλίου, λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης, για το διάστημα μέχρι τον διορισμό νέου Διοικητή, τα καθήκοντά του ασκεί ο Γενικός Διευθυντής Αεροπορικών Δραστηριοτήτων της Α.Π.Α., ή, εάν ελλείπει ή άλλως κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο, καθήκοντα Διοικητή ασκεί ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικής Εποπτείας και Διοικητικής Υποστήριξης ή, άλλως, ένας Διευθυντής εκ των προϊσταμένων επιπέδου Διεύθυνσης της Αρχής, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κατόπιν σχετικής εισή-

γησης του Εκτελεστικού Συμβουλίου (παρ. 7). Επίσης, σε περίπτωση καθυστέρησης επιλογής του Διοικητή μετά από τη λήξη της θητείας του ή σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας του ή σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του ή απουσίας του, για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του μέχρι τον διορισμό νέου Διοικητή ή για όσο διάστημα ο Διοικητής τελεί σε προσωρινή αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του, αναπληρώνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7.

Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθούν οι αρμοδιότητες του Αντιπροέδρου του Εκτελεστικού Συμβουλίου.

7. Επί του άρθρου 26 παρ. 6

Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «[η] διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος, καθορίζεται στον Κανονισμό Επιθεωρήσεων».

Αυτονόητο είναι ότι η διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας που καθορίζεται στον Κανονισμό Επιθεωρήσεων, θα λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27.04.2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, όπως και σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 4624/2019), και θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να υπάρξει σχετική αναφορά στο κείμενο της προτεινόμενης διάταξης.

8. Επί του άρθρου 33 παρ. 1

Για λόγους ακριβολογίας, ο όρος «Αεροπορικού Κώδικα» πρέπει να αντικατασταθεί από τον όρο «Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου»

9. Επί του άρθρου 44 παρ. 2

Με την προτεινόμενη διάταξη, ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των παρ. 7 και 8 του άρθρου 50 του ν. 4663/2020 ορίζεται η 1.1.2020. Κατά το άρθρο 74 του ανωτέρω νόμου, η ισχύς του άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. ΦΕΚ Α' 30/12.02.2020), εκτός αν ορίζεται άλλως στις επιμέρους ρυθμίσεις του. Οι συγκεκριμένες διατάξεις έχουν χρόνο έναρξης εφαρμογής την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κατανομής του

προσωπικού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας και την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, κατά το άρθρο 76 παρ. 1 περ. β' υποπερ. γγ' (παρ. 10 του άρθρου 50 του ν. 4663/2020).

Οι εν λόγω διατάξεις της παρ. 7 αφορούν τον τρόπο υπολογισμού του ύψους του ποσοστού αποζημίωσης των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας σε περίπτωση οριστικής απώλειας ειδικότητας (βλ. δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ/τος 8/2004), και οι διατάξεις της παρ. 8 αφορούν την έννοια της ιδανικής ασφαλιστικής μερίδας (βλ. εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ/τος 8/2004).

Παρατηρείται, όσον αφορά την αναδρομική ισχύ διάταξης νόμου, ότι, κατά τη νομολογία, «[τ]ο άρθρο 2 του ΑΚ εκφράζει τη γενικότερη αρχή του δικαίου περί μη αναδρομικότητας των νόμων, που αποβλέπει στην κατά το δυνατό βεβαιότητα των δικαιωμάτων, στην ασφάλεια των συναλλαγών και στη σταθερότητα δικαίου, η οποία (αρχή) όμως δεν κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα και έτσι η διάταξη αυτή δεν έχει αυξημένη τυπική ισχύ. Επομένως, ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται, κατ' αρχήν, να προσδώσει στο νόμο αναδρομική δύναμη, με περιορισμό στη μη προσβολή συνταγματικώς προστατευόμενων δικαιωμάτων. Στο νόμο δε μπορεί να δοθεί αναδρομική δύναμη ρητά ή σιωπηρά (έμμεσα), όταν, δηλαδή, από την έννοια και το σκοπό του συνάγεται νομοθετική βούληση περί αναδρομικής ισχύος του, ώστε να ρυθμιστούν και περασμένα γεγονότα ή σχέσεις του παρελθόντος. Εξαιρέσεις από το επιτρεπτό της αναδρομικής ισχύος του νόμου προβλέπονται στα άρθρα 7 παρ. 1 και 78 παρ. 2 του Συντάγματος. Από την απόλυτη απαγόρευση στο Σύνταγμα της αναδρομικότητας αυτών των κατηγοριών νόμων συνάγεται ότι στις άλλες περιπτώσεις η αναδρομική ισχύς είναι μεν επιτρεπτή, δεν μπορεί, όμως, να υπερβεί τα όρια που θέτουν τα άρθρα 4 και 17 του Συντάγματος, καθώς και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, που κυρώθηκαν με το ν.δ. 53/1974. Ο νομοθέτης δεν μπορεί, σε κάθε περίπτωση, ενόψει των παραπάνω συνταγματικών διατάξεων, με την ευκαιρία τέτοιων αναδρομικών ουσιαστικών ρυθμίσεων, να θεσπίζει απόσβεση των απαιτήσεων που απορρέουν από τις ρυθμίσεις αυτές, εφόσον γι' αυτές έχουν εκδοθεί τελεσιδικές αποφάσεις δικαστηρίων ή υπάρχουν εκκρεμείς δίκες ενώπιον του αναιρετικού δικαστηρίου, ούτε μπορεί να καταργεί τις δίκες αυτές, διότι άλλως θα αφαιρείτο η διαφορά από το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου είναι εκκρεμής, κατά παράβαση του άρθρου 26 του Συντάγματος, θα παραβιαζόταν η αρχή της τελεσιδικίας των δικαστικών αποφάσεων, καθώς και η αρχή

της ισότητας των όπλων που διαθέτουν οι διάδικοι και θα ευνοείτο ο ένας απ' αυτούς, συνήθως ο φορέας της δημόσιας εξουσίας (Ολ ΣΤΕ 3368/2015, ΑΠ 1127/2006)» (ΑΠ1210/2019).

10. Επί του άρθρου 47

Δεδομένου ότι στις αναφερόμενες ως αντικαθιστάμενες διά του παρόντος διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 3913/2011 απουσιάζει η περ. β) της παρ. 3 του εν λόγω άρθρου, η οποία αναδιατυπώνεται, θα ήταν σκόπιμο, το πρώτο εδάφιο του παρόντος να συμπληρωθεί ως εξής: «Η παρ. 1, η παρ. 2, οι περ. β', γ', δ', στ' και ζ' της παρ. 3, η παρ. 4, η περ. στ' της παρ. 5 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3913/2011 (Α' 18) αντικαθίστανται και το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:».

11. Επί του άρθρου 50 παρ. 1

Μεταξύ των καταργούμενων διατάξεων που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 50 αναφέρονται οι, υπό σημείο θ' της παραγράφου, περ. ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4663/2020, υπό σημείο ι' της παραγράφου, η παρ. 7 του άρθρου 8.Β και η παρ. 5 του άρθρου 8.Γ του ν. 4663/2020, και υπό σημείο ια' της παραγράφου, η περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 9Α του ν. 4663/2020. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις αφορούν τμήματα της διαδικασίας αδειοδότησης ίδρυσης και λειτουργίας υδατοδρομίων.

Αναλυτικότερα, η περ. ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4663/2020 αναφέρεται στην απαιτούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ των δικαιολογητικών του τεχνικού φακέλου υδατοδρομίου που συνοδεύει την αίτηση χορήγησης άδειας υδατοδρομίου «[σ]ε περίπτωση εγκατάστασης που βρίσκεται σε περιοχή ή είναι όμορη με περιοχή στην οποία απαιτείται ειδική έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας».

Η παρ. 7 του άρθρου 8.Β του ν. 4463/2020 εντάσσεται στη διαδικασία χορήγησης ενιαίας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας υδατοδρομίου, και αναφέρεται ειδικότερα στη βεβαίωση χωροθέτησης από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία απαιτείται για τη χορήγηση της άδειας. Επίσης, η παρ. 5 του άρθρου 8.Γ του ν. 4663/2020 αναφέρεται στη βεβαίωση χωροθέτησης από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία απαιτείται για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας υδατοδρομίου.

Εξ άλλου, η περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 9Α του ν. 4663/2020 εντάσσεται στη διαδικασία εξέτασης αιτήσεων για την έκδοση αδειών. Ειδικότερα, προβλέπει την κοινοποίηση των τεχνικών φακέλων υδατοδρομίων στις αρ-

μόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου αυτές να εξετάσουν ζητήματα σχετιζόμενα με τον οικοδομικό κανονισμό, όπως επίσης την εξέταση των κτηριακών εγκαταστάσεων και των βοηθητικών χώρων από το ΚΕΣΑ.

Στο αντίστοιχο σημείο της Αιτιολογικής Έκθεσης (σελ. 110) αναφέρεται ότι καταργούνται ορισμένες διατάξεις του ν. 4633/2020 που αφορούν στη διαδικασία εκπόνησης του τεχνικού φακέλου ο οποίος συνοδεύει τις αιτήσεις για αδειοδότηση υδατοδρομίων, «προκειμένου να επισπευσθεί η αποστολή του τεχνικού φακέλου στις αρμόδιες υπηρεσίες προς έλεγχο καθώς και η απλούστευση και επιτάχυνση των σχετικών σταδίων για την αδειοδότησή τους».

Σχετικώς παρατηρείται ότι το υδατοδρόμιο αποτελείται από υδάτινες περιοχές (περιοχή ελιγμών υδατοδρομίου, στην οποία μπορεί να περιλαμβάνεται περιοχή εντός λιμένος ή και τουριστικού λιμένος, περιοχή ελλιμενισμού αεροσκαφών, περιοχή κίνησης υδατοδρομίου), μπορεί δε να περιλαμβάνει χερσαίες εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με τον σχετικό νομοθετικό ορισμό, πρόκειται περί του αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας, το οποίο προορίζεται στο σύνολό του ή εν μέρει, για την αποθαλάσωση, την προσθαλάσωση και την επί της επιφάνειας αυτής κίνηση αεροσκαφών, και περιλαμβάνει την κατάλληλη υποδομή σε εγκαταστάσεις, όπως και τον εξοπλισμό για την παροχή υπηρεσιών εξυπηρέτησης αεροσκαφών, επιβατών, φορτίου και ταχυδρομείου (άρθρο 1 σημ. 27 του ν. 4663/2020).

Η εν προκειμένω ασκούμενη αρμοδιότητα χωροταξίας στοχεύει στην εξασφάλιση αρμονικής συνύπαρξης ανταγωνιστικών χρήσεων, οι οποίες υφίστανται στις περιοχές εγκατάστασης υδατοδρομίων (όπως μεταφορές, ενέργεια, αλιεία, υδατοκαλλιέργειες στους υδάτινους χώρους τους). Στον θαλάσσιο χώρο, όπου εγκαθίσταται η πλειοψηφία των υδατοδρομίων, ο χωροταξικός σχεδιασμός καθορίζει τις συνάδουσες με τη διατήρηση της βιωσιμότητας του οικοσυστήματος χρήσεις, προκειμένου να διασφαλισθούν οι δραστηριότητες που ενεργοποιούνται σε αυτόν (Δ. Μέλισσας Επίλογος, σε Κ. Σερράος/Δ. Μέλισσας, Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, 2018, σελ. 132).

Η ενσωμάτωση της σχετικής Οδηγίας περί θαλάσσιας χωροταξίας είναι πρόσφατη (ν. 4546/2018 “Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ «περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» και άλλες διατάξεις”). Σύμφωνα με το άρθρο 3 Α παρ. 2 του σχετικού νόμου, ως θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός ορίζεται η διαδικασία

με την οποία η αρμόδια αρχή αναλύει και οργανώνει τις ανθρώπινες δραστηριότητες στις θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές, για να επιτευχθεί η σύνθεση οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραμέτρων, με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Στόχοι του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού αποτελούν α) η «στήριξη και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της χωρικής συνοχής μεταξύ του θαλάσσιου και του παράκτιου χώρου, μέσα από τη σύνθεση των οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτισμικών παραμέτρων, [με λήψη] υπόψη τις αλληλεπιδράσεις ξηράς-θάλασσας, την οικοσυστημική προσέγγιση και γενικότερα τ[ων] αρχ[ών] της αειφορικής διαχείρισης», και β) η «ορθολογική και ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο και παράκτιο χώρο, όπως είναι μεταξύ άλλων οι μεταφορές, η ναυτιλία, ο ενεργειακός τομέας, η εξόρυξη πρώτων υλών, ορυκτών και αδρανών υλικών, η αλιεία, η υδατοκαλλιέργεια και ο τουρισμός, καθώς και η διατήρηση, προστασία και βελτίωση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη εν γένει την ενάλια πολιτιστική κληρονομιά. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η αρμονική συνύπαρξη όλων των σχετικών δραστηριοτήτων και χρήσεων και διασφαλίζεται η ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής» (άρθρο 4 του ν. 4546/2018). Το πλαίσιο εφαρμόζεται επί θαλάσσιων υδάτων και παράκτιων ζωνών (άρθρο 2 του ν. 4546/2018). [Βλ., όμως, το άρθρο 2 παρ. 1 εδ. β΄ της Οδηγίας, το οποίο ορίζει ότι η Οδηγία δεν εφαρμόζεται «στα παράκτια ύδατα ή σε τμήματα αυτών που εμπίπτουν στον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό κράτους έλλους, εφόσον αυτό αναφέρεται στα θαλάσσια χωροταξικά σχέδιά του» (βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί του ν. 4546/2018 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις)].

Εξ άλλου, κατά τη νομολογία, εκ των άρθρων 24, 79 παρ. 8 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι η Πολιτεία οφείλει να θεσπίζει τις αναγκαίες χωροταξικές ρυθμίσεις, «ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, οι άριστοι δυνατοί όροι διαβίωσης του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη στα πλαίσια της αρχής της αειφορίας (βιώσιμης ανάπτυξης) (...) [Ο]υσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια. Τα σχέδια αυτά θέτουν, με βάση την ανάλυση των δεδομένων και την πρόγνωση των μελλοντικών εξελίξεων, τους μακροπρόθεσμους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο για τη διαμόρφωση των οικιστικών περιοχών και των ελεύθερων χώρων στις εκτός σχεδίου περιοχές. Ο θεμελιώδης κανόνας της

βιώσιμης ανάπτυξης ισχύει, κατά μείζονα λόγο, για τα ευαίσθητα οικοσυστήματα, των οποίων η ανάπτυξη, οικιστική, τουριστική και γενικώς οικονομική, πρέπει να συνδέεται με τη διατήρηση του χαρακτήρα τους και του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και τοπίου και να μην παραβιάζει τη φέρουσα ικανότητά τους» (ΣτΕ[Ολ]2996/2014).

Υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός προκαλείται από την κατάργηση του ελέγχου της συμβατότητας της χρήσης υδατοδρομίου, για το οποίο κατατίθεται αίτηση αδειοδότησης, εν σχέσει με τις λοιπές χρήσεις στην περιοχή, από το αρμόδιο τμήμα χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δοθέντος, ιδίως, ότι δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, που αποτελεί και το πλέον πρόσφατο εργαλείο χωροταξίας, ώστε να κατανέμονται αρμονικά και σύμφωνα με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης υφιστάμενες και μελλοντικές δραστηριότητες και χρήσεις στις θαλάσσιες περιοχές και τις παράκτιες ζώνες, όπου θα εγκατασταθούν χρήσεις υδατοδρομίων (βλ. και Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί του ν. 4546/2018, παρατήρηση 5, περί ανάγκης εναρμόνισης των επιμέρους χωροταξικών σχεδίων).

12. Επί του άρθρου 52

Με την προτεινόμενη διάταξη, εκτός των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της τροποποιήσεων, συμπληρώνονται οι διατάξεις των παρ. 6 και 10 του άρθρου 26 του ν. 4427/2016.

Υπό το φως των ανωτέρω, για λόγους πληρότητας, το πρώτο εδάφιο του παρόντος πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «Ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 26 του ν. 4427/2016 (Α΄ 188) αντικαθίστανται, στην παρ. 3 του ιδίου άρθρου προστίθεται περ. ζ΄, στην παρ. 6 προστίθεται περ. δ΄, η παρ. 10 τροποποιείται, και το άρθρο 26 διαμορφώνεται ως εξής:».

13. Επί του άρθρου 56

Διά του παρόντος ορίζονται ενδεικτικώς τα προσόντα επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Υ.Π.Α. Παρατηρείται ότι στο μη τροποποιούμενο διά του παρόντος άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 4427/2016 ορίζονται, επίσης, κριτήρια επιλογής του Διοικητή της Υ.Π.Α. Επομένως, εφαρμόζονται σωρευτικώς οι εν λόγω ρυθμίσεις.

14. Επί του άρθρου 60

Για λόγους πληρότητας, θα ήταν σκόπιμο να προστεθεί η λέξη «προεδρικό» προ του όρου «διάταγμα» στο δεύτερο εδάφιο του νέου άρθρου 26Η του ν. 4427/2016.

15. Επί των άρθρων 62 και 65

Α. Στην παρ. 2 του νέου άρθρου 30Α και στο νέο άρθρο 30Δ του ν. 4427/2016 εκ παραδρομής αναφέρεται το άρθρο 26Γ, ενώ πρόκειται περί του 26Β.

Β. Στην παρ. 1 του νέου άρθρου 30Α σχετικά με την επιλογή και τη θητεία των λοιπών τεσσάρων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Υ.Π.Α., πλην του Διοικητή και των δύο Υποδιοικητών, ορίζεται ότι τα μέλη αυτά επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, κατόπιν διατύπωσης γνώμης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και εισήγησης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Διορίζονται δε με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σχετικώς σημειώνεται ότι η ως άνω διαδικασία θα λάβει χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 43Α και του άρθρου 14 περ. η' του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 43Α του Κανονισμού της Βουλής, το οποίο αφορά τις ειδικές μόνιμες επιτροπές της Βουλής, στις οποίες ανήκει και η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, «[ο]ι ειδικές μόνιμες επιτροπές ή υποεπιτροπές τους μπορούν να αποφασίζουν ή να προτείνουν ή να διατυπώνουν γνώμη, εφόσον αποφασίζεται κάθε φορά να ανατεθεί το έργο τούτο σε αυτές από τη Διάσκεψη των Προέδρων και για όσα θέματα προβλέπεται από το Σύνταγμα, τον Κανονισμό ή νόμο σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 49Α» (βλ. και παρατήρηση 5 ανωτέρω).

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 περ. η' του Κανονισμού της Βουλής (σχετικώς με τις αρμοδιότητες της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής) η Διάσκεψη των Προέδρων «[α]ποφασίζει, προτείνει ή διατυπώνει γνώμη ή αναθέτει το έργο τούτο σε άλλο όργανο, επιτροπή ή υποεπιτροπή της Βουλής για όσα θέματα προβλέπεται σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της ρητά από το Σύνταγμα, τον Κανονισμό ή νόμο».

Τέλος, ως προς τις αποφάσεις της Διάσκεψης των Προέδρων, ο Κανονισμός της Βουλής ορίζει ότι αυτές λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις του Συντάγματος, του Κανονισμού ή νόμου, που έχει δημοσιευθεί πριν από την έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού (άρθρο 13 παρ. 5). Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι ο κοινός νομοθέτης μπορεί, κατά ρητή πρόβλεψη του Κανονισμού, να αναθέσει στη Διάσκεψη των Προέδρων την πρόταση για διορισμό μελών και άλλων, πλην των εκ του Συντάγματος προβλεπόμενων, ανεξαρτήτων αρχών. Στις περιπτώσεις αυτές, η α-

παιτούμενη πλειοψηφία είναι η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ελών της Διάσκεψης.

Υπό το φως των ανωτέρω, η επιλογή των ως άνω προσώπων, μετά από τη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, θα γίνει από την Διάσκεψη των Προέδρων ή από άλλο όργανο της Βουλής στο οποίο πιθανώς η Διάσκεψη των Προέδρων θα αναθέσει την εν λόγω αρμοδιότητά της.

Εξ άλλου, όσον αφορά τον Διοικητή και τους δύο Υποδιοικητές της Υ.Π.Α., για την επιλογή τους απαιτείται αιτιολογημένη γνώμη από πενταμελή Επιτροπή Αξιολόγησης που υποβάλλεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών. Ακολουθώς, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων υποβάλλει σχετική πρόταση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για τη διατύπωση της γνώμης της, κατόπιν ανάθεσης σε αυτή της σχετικής αρμοδιότητας από τη Διάσκεψη των Προέδρων. Εν συνεχεία, ο διορισμός τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του εν λόγω Υπουργού (βλ. άρθρο 54 του παρόντος διά του οποίου προστίθεται άρθρο 26B στον ν. 4427/2016).

16. Επί των άρθρων 68 παρ. 1 και 70

Α. Σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του νομοσχεδίου, το οποίο τροποποιεί την παρ. Α του άρθρου 57 του ν. 4427/2016, το Τμήμα Προϋπολογισμού και Δαπανών της Διεύθυνσης Οικονομικής Λειτουργίας και Συμβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Παρόχου Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας συντάσσει Έκθεση Εκτέλεσης και Υλοποίησης του Προϋπολογισμού (απολογιστική έκθεση), η οποία εγκρίνεται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο και, κατόπιν, διαβιβάζεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (στοιχ. κα΄ της παρ. Α του άρθρου 57 του ν. 4427/2016).

Σύμφωνα με το άρθρο 70 του νομοσχεδίου, το οποίο τροποποιεί το στοιχ. κα της παρ. Α του άρθρου 60 του ν. 4427/2016, το Τμήμα Προϋπολογισμού και Δαπανών της Διεύθυνσης Οικονομικής Λειτουργίας και Συμβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Αεροδρομίων και Υδατοδρομίων συντάσσει Έκθεση Εκτέλεσης και Υλοποίησης του Προϋπολογισμού (απολογιστική έκθεση), η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και, κατόπιν, διαβιβάζεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (στοιχ. κα΄ της παρ. Α του άρθρου 60 του ν. 4427/2016).

Από τις διατάξεις δεν προκύπτει ότι η εν λόγω ειδική μόνιμη επιτροπή της Βουλής θα λάβει σχετικά απόφαση ή θα διατυπώσει γνώμη ή πρόταση. Αρ-

μοδιότητα η οποία, άλλωστε, και θεσμοθετούμενη, για να ασκηθεί, πρέπει να ανατεθεί στην επιτροπή από τη Διάσκεψη των Προέδρων (άρθρο 43Α παρ. 3 και άρθρο 14. Στοιχ. η' του Κανονισμού της Βουλής). Εξ άλλου, όπως σημειώθηκε ανωτέρω, η Υ.Π.Α. δεν ιδρύεται ως ανεξάρτητη αρχή, επομένως δεν υπόκειται στον κοινοβουλευτικό έλεγχο υπό τους όρους του άρθρου 138Α ΚτΒ.

Κατά το άρθρο 65 παρ. 1 του Συντάγματος, η Βουλή των Ελλήνων «ορίζει τον τρόπο της ελεύθερης και δημοκρατικής λειτουργίας της με Κανονισμό, που ψηφίζεται από την Ολομέλεια κατά το άρθρο 76 και δημοσιεύεται με παραγγελία του Προέδρου της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Η αυτονομία της Βουλής εκδηλώνεται με την αρμοδιότητά της να θεσπίζει, να τροποποιεί, να συμπληρώνει και να ερμηνεύει αυθεντικώς τον Κανονισμό της, χωρίς τη σύμπραξη της εκτελεστικής εξουσίας. Ζητήματα, επομένως, για τα οποία το Σύνταγμα θεσπίζει αποκλειστική αρμοδιότητα του Κανονισμού της Βουλής, δεν μπορούν να ρυθμισθούν με νόμο, όπως και αντιστρόφως, ζητήματα για τα οποία το Σύνταγμα θεσπίζει αποκλειστική αρμοδιότητα του νόμου, δεν μπορεί να ρυθμίσει ο Κανονισμός της Βουλής (βλ. Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 2005, σελ. 270-271, Φ. Σπυρόπουλο, Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο, 2006, σελ. 105, Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, 2008, σελ. 185, Αθ. Ράϊκο, Συνταγματικό Δίκαιο, τ. Ι, τεύχ. Α', 2009, σελ. 212-215) (βλ. και Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί του ν. 3082/2010).

Υπό το φως των ανωτέρω, παρατηρείται ότι οι διατάξεις αφορούν την ενήμερωση της Βουλής ως προς τα ανωτέρω ζητήματα, πράγμα αυτονόητο και ευκταίο υπό τους όρους λειτουργίας του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος.

Β. Δοθέντος ότι το άρθρο 68 αριθμεί μία παράγραφο, πρέπει να διαγραφεί η αρίθμησή της.

17. Επί του άρθρου 73

Α. Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται το π.δ. 123/2017 (Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών). Ειδικότερα, τροποποιούνται οι αρμοδιότητες του Τμήματος Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων, και του Τμήματος Εποπτείας Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων της Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχου του Υπουργείου.

Το μεν πρώτο Τμήμα είναι, εφεξής, αρμόδιο για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων των σταθμών ανεφοδιασμού καυσίμων αερο-

σκαφών αεροδρομίου (αντικατάσταση της ισχύουσας αρμοδιότητας ελέγχου των δικαιολογητικών επί αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης, άδειας λειτουργίας, αλλαγής δικαιούχου άδειας λειτουργίας, έγκρισης σχεδιαγραμμάτων επί αιτούμενων μεταβολών και τη χορήγηση νέας τροποποιημένης λειτουργίας πρατηρίων, άρθρο 74 παρ. 4 σημ. στ. του π.δ/τος 123/2017), το δε δεύτερο, για την εποπτεία και τον έλεγχο των λειτουργουσών εγκαταστάσεων των σταθμών ανεφοδιασμού καυσίμων αεροσκαφών υδατοδρομίου (προσθήκη νέας αρμοδιότητας, ως περίπτωση δ' στην παρ. 4 του άρθρου 75 του π.δ/τος 123/2017).

Στο αντίστοιχο σημείο της Αιτιολογικής Έκθεσης (σελ. 112) επεξηγούνται οι προτεινόμενες μεταβολές, περαιτέρω, όμως, απαριθμούνται και οι συναφείς ενέργειες μέσω των οποίων θα ασκούνται οι ανωτέρω νέες αρμοδιότητες (αυτοψίες, προγραμματισμός επιθεωρήσεων, εισηγήσεις κ.λπ.) από τα εν λόγω Τμήματα.

Για λόγους πληρότητας των διατάξεων και, εφόσον αποδίδεται με ακρίβεια το σύνολο των ανωτέρω αρμοδιοτήτων τους, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο να γίνει σχετική αναφορά και στο κείμενο των προτεινόμενων διατάξεων.

Εξ άλλου, για λόγους ασφάλειας δικαίου, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί ποιο Τμήμα του Υπουργείου θα είναι, εφεξής, αρμόδιο για τον έλεγχο των δικαιολογητικών επί αιτήσεων χορήγησης άδειας ίδρυσης, άδειας λειτουργίας, αλλαγής δικαιούχου άδειας λειτουργίας, έγκρισης σχεδιαγραμμάτων επί αιτούμενων μεταβολών και χορήγησης νέας τροποποιημένης λειτουργίας πρατηρίων.

Β. Στην παρ. 2 του παρόντος η φράση «λειτουργούντων εγκαταστάσεων» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «λειτουργουσών εγκαταστάσεων».

18. Επί του Παραρτήματος Α'

Στον τίτλο του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος Α', για λόγους σαφήνειας, σκόπιμο θα ήταν να διευκρινισθεί ότι πρόκειται περί του Διοικητή της Α.Π.Α.

19. Επί του Παραρτήματος Β'

Δεδομένου ότι σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 περ. ι' του άρθρου 50 του παρόντος καταργούνται η παρ. 7 του άρθρου 8 (Β) και η παρ. 5 του άρθρου 8 (Γ) του ν. 4663/2020 (οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο του άρθρου 8 του Παραρτήματος), για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεδειγμένο, στο σημείο α) να αναγράφεται το σύνολο των επερχόμενων τροποποιήσεων στο άρθρο 8 του ν. 4663/2020, το οποίο πρέπει να

--

συμπληρωθεί ως εξής: “α) Στην περ. 3 της παρ. Α΄ του άρθρου 8 οι λέξεις «της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.)», στις περ. 3, 4 και 5 της παρ. Β΄ οι λέξεις «Διοικητή της Υ.Π.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διοικητή της Α.Π.Α.», η παρ. 7 του άρθρου 8 (Β) και η παρ. 5 του άρθρου 8 (Γ) καταργούνται και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:”.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2020

Ο Εισηγητής
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών